

Mérnöki menedzsment BMEVITMMB03

A MÉDIA ÉS A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA EURÓPAI SZABÁLYOZÁSA

Kunsági László

BME Távközlési és Médiainformatikai Tanszék

Budapest, 2023

A MÉDIA FOGALMÁNAK MEGKÖZELÍTÉSEI

Szűk értelemben

A sajtó, a rádió, a televízió és a világháló kifejezési formáiban létrejött nyilvános fórumok összessége.

Tág értelemben

Az információ rögzítésére és közvetítésére használt eszközök rendszere.

A fentieken kívül: CD, DVD- és videórendszerek, az okostelefonok, notebookok, tabletek, az ezeken futó alkalmazások, a különféle marketing-eszközök (szórólapok, óriásplakátok, termékcímkék) stb.

Még tágabb értelemben

A mondanivaló kifejezésére használatos közvetítő közegek összessége.

A fentieken kívül: akár az egyszerű szóbeli közlés, sőt a társalgás is ide sorolható.

A MÉDIA FUNKCIÓI

Tájékoztatás

az aktualitásokról szóló, legелеmibb, legrégebbi funkció

Ismeretterjesztés

általános műveltségi anyagot, a világ jelenségeivel kapcsolatos, de nem időhöz kötött tudást ad át

Szórakoztatás

szintén „ősi” funkció (infotainment: tájékoztatás és szórakoztatás összeolvadása)

Fórum biztosítása a társadalmi párbeszédhez

a döntéshozók, a szakértők és az érintettek vitái, eszmecseréi, véleménycseréi

Szocializáció, nevelés

a társadalmi beilleszkedéséhez szükséges normák, magatartásminták, értékek és ismeretek közvetítése

Kultúrák közvetítés, közművelés, közízlés-formálás

általában a közszolgálati média (Európában kötelező) feladata

Dokumentálás és archiválás

a társadalom vagy egy közösség fontos eseményeinek archiválása

A rábeszélés

elsősorban a reklámok által gyakorolja

A TARTALOMSZOLGÁLTATÁS ELLÁTÁSI LÁNCA

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (1)

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

IX. Cikk

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

(2) Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

.

(6) A sajtószabadságra, valamint a médiaszolgáltatások, a sajtótermékek és a hírközlési piac felügyeletét ellátó szervre vonatkozó részletes szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (2)

2010. évi CIV. törvény a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól (Smttv) (1)

az Országgyűlés a **sajtószabadságról, a médiatartalmak alapvető szabályairól, valamint a médiatartalom-szolgáltatók és a közönség alapvető jogairól és kötelességeiről** a következő törvényt alkotja

I. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

- Médiaszolgáltatás
- Médiaszolgáltató
- Műsorszám
- Lekérhető médiaszolgáltatás
- Lineáris médiaszolgáltatás
- Sajtótermék
- Médiatartalom
- Médiatartalom-szolgáltató
- Kereskedelmi közlemény
- Burkolt kereskedelmi közlemény
- Reklám
- Támogatás

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (3)

2010. évi CIV. törvény a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól (Smttv) (2)

II. A TÖRVÉNY HATÁLYA

E törvény hatálya kiterjed a **Magyarországon letelepedett** médiatartalom-szolgáltató által nyújtott **médiaszolgáltatásra** ... és kiadott **sajtótermékre**.

E törvény alkalmazásában a médiatartalom-szolgáltató akkor minősül **Magyarország területén letelepedettnek**, ha:

a) ... e)

... ha a Magyarország területén található műholdas feladó-állomást használ, vagy a műholdnak a Magyarország tulajdonában álló átviteli kapacitását használja.

... az Európai Unió működéséről szóló szerződés 49–55. cikke alapján letelepedettnek minősül.

... Magyarország területére irányuló, illetve Magyarország területén terjesztett vagy közzétett **médiaszolgáltatásra és sajtótermékre**...

... azon médiatartalom-szolgáltató Magyarország területére irányuló, illetve a Magyarország területén terjesztett vagy közzétett **médiaszolgáltatására és sajtótermékére**, amely az Európai Gazdasági Térség egyetlen tagállamában sem minősül letelepedettnek, és amelynek médiaszolgáltatása vagy sajtóterméke felett egyik tagállam joghatósága sem állapítható meg.

... a törvény hatálya alá tartozó médiaszolgáltatást nyújtó, vagy sajtóterméket kiadó **médiatartalom-szolgáltatóra**.

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (4)

2010. évi CIV. törvény a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól (Smttv) (3)

III. A SAJTÓ SZABADSÁGA

IV. A KÖZÖNSÉG JOGAI

V. SAJTÓ-HELYREIGAZÍTÁSI JOG

VI. A SAJTÓ KÖTELEZETTSÉGEI

VII. FELELŐSSÉGI KÉRDÉSEK

.

.

XI. AZ EURÓPAI ÚNIÓ JOGÁNAK VALÓ MEGFELELÉS

a) az Európai Parlament és a Tanács [2010/13/EU irányelve \(2010. március 10.\)](#) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv),

b) Az Európai Parlament és a Tanács [2000/31/EK irányelve \(2000. június 8.\)](#) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”),

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (5)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (Mttv) (1)

Az Országgyűlés ... felismerve a médiaszolgáltatások kiemelkedő kulturális, társadalmi és gazdasági jelentőségét és a médiapiaci verseny biztosításának fontosságát, megalkotja a médiáról és a tömegkommunikációról szóló alábbi törvényt.

I. A TÖRVÉNY HATÁLYA

1.§ (1) A törvény hatálya kiterjed a Magyarországon letelepedett médiatartalom-szolgáltató által nyújtott **médiaszolgáltatásra és kiadott sajtótermékre.**

(2) A törvény alkalmazásában a médiatartalom-szolgáltató akkor minősül Magyarország területén letelepedettnek, ha:
mint Smttv.

(7) A törvény hatálya kiterjed ... a törvény hatálya alá tartozó médiaszolgáltatást nyújtó, vagy sajtóterméket kiadó **médiatartalom-szolgáltatóra.**

2.§

... **kiegészítő médiaszolgáltatásra és szolgáltatójára,**

... elektronikus hírközlő berendezéssel végzett **műsorterjesztésre,**

... **a kiadványokra**

... a törvény hatálya alá tartozó médiaszolgáltatások, kiegészítő médiaszolgáltatások és sajtótermékek **nézőjére, hallgatójára, vagy olvasójára,** valamint a műsorterjesztési szolgáltatás **felhasználójára, fogyasztójára és előfizetőjére**

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (6)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (2)

A TÖRVÉNY ALAPELVEI

3. § A Magyar Köztársaságban a médiaszolgáltatások szabadon nyújthatók, a sajtótermékek szabadon közzétehetők,...
4. § A médiaszolgáltatások sokszínűsége kiemelten fontos érték....
5. § A Magyar Köztársaság területén élőknek, illetve a magyar nemzet tagjainak tájékozódáshoz és tájékoztatáshoz fűződő joga, (van)
6. § A közszolgálati médiaszolgáltatás érdekeit különös súllyal kell figyelembe venni e törvény alkalmazásakor.
7. § (Az érintettek) kötelesek együttműködve eljárni (és) az elektronikus hírközlő hálózatokat, egyeztetett műszaki feltételrendszerben (működtetni, hogy) a megfelelő interfészek, hálózatrészek, elemek, berendezések, szolgáltatások beiktatásával egységesen működő rendszert alkossanak.
8. § (Az érintettek) tömörítő szakmai önszabályozó testületek és a különböző ön- és társszabályozó eljárások .

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (7)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (3)

I. A MÉDIASZOLGÁLTATÁSOK TARTALMÁRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

9.-11. § A gyermekek és a kiskorúak védelme

12.-13. § Tájékoztatási tevékenység

15. § Rendkívüli helyzetek kezelése a médiaszolgáltatásban

16.-18. § Kizárólagos közvetítési jogok

20.-22. § Műsorkvóták

23.-25. § Kereskedelmi közlemények

26.-29. § A médiaszolgáltatások és a műsorszámok támogatása

30.-31. § Termékmegjelenítés a műsorszámokban

32. § Politikai reklám, közérdekű közlemény és társadalmi célú reklám

33.-35. § Reklám és televíziós vásárlás a lineáris médiaszolgáltatásban

36. § Reklám és közérdekű közlemény a közszolgálati és a közösségi médiaszolgáltatásban

38. § A jelentős befolyásoló erővel rendelkező médiaszolgáltatók közérdekű kötelezettségei

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (8)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (4)

II. JOGOSULTSÁG A MÉDIASZOLGÁLTATÁSRA ÉS A SAJTÓTERMÉKEK KIADÁSÁRA

41. § (1) ..lineáris médiaszolgáltatás bejelentés és a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala általi hatósági nyilvántartásba vétel után végezhető,...

42. § Lineáris médiaszolgáltatási jogosultság bejelentés alapján

43. § A lineáris médiaszolgáltatóra vonatkozó összeférhetetlenségi szabályok

44. § Médiaszolgáltatási díj

45. § A lekérhető médiaszolgáltatások bejelentése

46. § A sajtótermékek bejelentése

47. § A kiegészítő médiaszolgáltatások bejelentése

III. JOGOSULTSÁG LINEÁRIS MÉDIASZOLGÁLTATÁSRA PÁLYÁZAT ÚTJÁN

48. § (1) Állami tulajdonban lévő, korlátos erőforrásokat igénybe vevő analóg lineáris médiaszolgáltatás ... pályázaton történt nyertessé nyilvánítás és hatósági szerződés alapján végezhető.

(5) ...rádió esetén legfeljebb hét évig, audiovizuális médiaszolgáltatás esetén legfeljebb tíz évig érvényes, és ...kérelmére pályázat nélkül egy ízben legfeljebb öt évre megújítható.

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (9)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (5)

IV. KÖZÖSSÉGI MÉDIASZOLGÁLTATÁS

66. § (1) A lineáris közösségi médiaszolgáltatás

a) egy meghatározott társadalmi, nemzeti és etnikai kisebbség, kulturális vagy vallási közösség, csoport, vagy

b) egy adott településen, régióban vagy vételkörzetben élők tájékoztatásra, kulturális műsorszámok elérésére irányuló különleges igényeit szolgálja ki, vagy

c) műsoridejének túlnyomó részében a közszolgálati médiaszolgáltatás 83. §-ban meghatározott céljait szolgáló műsorszámok kerülnek közzétételre.

V. A PIACI KONCENTRÁCIÓ MEGELŐZÉSE ÉS A JELENTŐS BEFOLYÁSOLÓ EREJŰ MÉDIASZOLGÁLTATÓK

67. § A lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltatók piaci koncentrációja a sokszínű médiapiac fenntartása, valamint a tájékoztatási monopólium létrejöttének megakadályozása céljából e törvény keretei között korlátozható.

A jelentős befolyásoló erővel rendelkező médiaszolgáltatók meghatározása

A piaci koncentráció megelőzésére és a jelentős befolyásoló erővel rendelkező médiaszolgáltatók meghatározására irányuló eljárások

Analóg lineáris rádiós médiaszolgáltatás szolgáltatójára vonatkozó szabályok

VI. A SOKSZÍNŰSÉG VÉDELME A MŰSORTERJESZTÉS SORÁN

A műsorterjesztés sokszínűsége

A médiaszolgáltatások továbbításának kötelezettsége

A médiaszolgáltatások felajánlásának kötelezettsége

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (10)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (6)

KÖZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÁS

I. A KÖZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÁS ALAPVETŐ ELVEI ÉS CÉLJAI

82. § A közszolgálati médiaszolgáltatás

- a) az államtól és a gazdasági szereplőktől függetlenül működik ...
- d) tevékenysége nem irányulhat elsősorban nyereségszerzésre.

83. § (1) A közszolgálati médiaszolgáltatás célja:

- a) a társadalmi és kulturális értelemben átfogó médiaszolgáltatás nyújtása ...
- p)

II. A KÖZSZOLGÁLATI KÖZALAPÍTVÁNY

Általános szabályok

A Közszolgálati Közalapítvány Kuratóriuma

·
·

A Közalapítvány gazdálkodása

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (11)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (7)

III. A KÖZSZOLGÁLATI KÓDEX ÉS A KÖZSZOLGÁLATI TESTÜLET

95. § (1) A Közzolgálati Kódex tartalmazza a közzolgálati médiaszolgáltatásra vonatkozó alapvető elveket és az e törvényben meghatározott közzolgálati célok pontosítását.

IV. A KÖZSZOLGÁLATI MÉDIASZOLGÁLTATÓK

98. § (1) A közzolgálati médiaszolgáltatók feladata a közzolgálati médiaszolgáltatás 83. §-ban meghatározott céljainak megvalósítása. E feladatuknak a közzolgálati médiaszolgáltatók együttesen, tevékenységüket lehetőség szerint - autonómiájuk megőrzése mellett - összehangolva tesznek eleget.

Nemzetiségek megjelenése a közzolgálati médiaszolgáltatásban

- A nemzeti hírügynökség

- A finanszírozás és gazdálkodás

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (12)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (8)

A MÉDIASZOLGÁLTATÁSOK ÉS A SAJTÓTERMÉKEK FELÜGYELETE

I. A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG

109. § (1) A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság önálló szabályozó szerv, amely kizárólag a törvénynek van alárendelve.

(2) ... A Hatóság számára feladatot csak törvény, vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály írhat elő.

(3) A Hatóság önálló hatáskörrel rendelkező szervei: a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa és a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala.

·
A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala

·
A Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács

II. A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSA

123. § (1) A Médiatanács a Hatóság önálló hatáskörű, az Országgyűlés felügyelete alatt álló, jogi személyiséggel rendelkező szerve.

(2) A Médiatanács és tagjai csak a törvénynek vannak alárendelve, és tevékenységük körében nem utasíthatók.

A Médiatanács működése, feladatai

·
A Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (13)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (9)

A MÉDIASZOLGÁLTATÁSOK ÉS A SAJTÓTERMÉKEK FELÜGYELETE (2)

III. A MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI BIZTOS

IV. A MÉDIATANÁCS ÉS A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG HIVATALÁNAK ELJÁRÁSÁRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

Bejelentő

145. § (1) A Hatóság e törvényben meghatározott feladat- és hatáskörével kapcsolatban a médiaigazgatásra vonatkozó szabály megsértésére hivatkozással **bárki a Hatósághoz címzett bejelentéssel élhet, aki a bejelentés tárgyában nem minősül ügyfélnek.**

Nyilvános meghallgatás

157. § (1) **A Hatóság**, amennyiben e törvény ezt előírja, illetve amennyiben feladatainak ellátásához megítélése szerint egyébként szükséges és indokolt ... **nyilvános meghallgatást tart.**

·
Jogorvoslat

·
Általános hatósági felügyelet

·
Piacfelügyelet

·
Eljárás a más tagállamban letelepedett médiatartalom-szolgáltatóval szemben

A MAGYAR MÉDIASZABÁLYOZÁS 2010-TŐL (14)

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (10)

A MÉDIASZOLGÁLTATÁSOK ÉS A SAJTÓTERMÉKEK FELÜGYELETE (3)

V. A JOGSÉRTÉS ESETÉN ALKALMAZHATÓ JOGKÖVETKEZMÉNYEK

VI. TÁRSSZABÁLYOZÁS A MÉDIAIGAZGATÁSBAN

190. § (1) A Médiatanács a médiaszolgáltatók, a kiegészítő médiaszolgáltatást nyújtók, a sajtótermékek kiadói, a műsorterjesztők és a közvetítő szolgáltatók szakmai önszabályozó szervezeteivel és alternatív vitarendező fórumaival e törvény, illetve az Smtv. céljainak, alapelveinek hatékony megvalósítása, az önkéntes jogkövetés előmozdítása ... érdekében együttműködik.

Az önszabályozó szervezet eljárása

201. § (1) A Médiatanács az önszabályozó szervezet ... tevékenysége felett felügyeletet lát el.

ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

229. § E törvény 1-203. §-a, 206-218/B. §-a, 1. számú melléklete és 4. számú melléklete az Alaptörvény IX. cikk (6) bekezdése és 23. cikke alapján sarkalatosnak minősül.

AZ EURÓPAI ÚNIÓ JOGÁNAK MEGFELELÉS

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (1)

Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010/13/EC directive)

a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv)

Hatályban: 2010. május 5.-

2016-ban a Bizottság javaslatot tett az irányelv felülvizsgálatára (2016/0151 (COD))

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018/1808 directive)

a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 2010/13/EU irányelvnek (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) a változó piaci körülményekre tekintettel való módosításáról

Hatályban: 2018. december 18.

(1) az audiovizuális médiaszolgáltatások piaca jelentős és gyors átalakuláson esett át a televízió és az internetes szolgáltatások folyamatos konvergenciája miatt. A műszaki fejlődés új típusú szolgáltatásokat és felhasználói élményeket tett lehetővé. Jelentősen megváltoztak különösen a fiatalabb generációk nézői szokásai. Ugyan az audiovizuális élmények közös megélésének továbbra is fontos eszköze a fő televíziós képernyő, számos néző állt át egyéb, hordozható eszközre, és azon néz audiovizuális tartalmat. A hagyományos televíziós tartalom még ma is jelentős hányadot képvisel a naponta átlagosan a képernyő előtt töltött időből. Azonban egyre nagyobb a jelentősége az új típusú tartalmaknak, például a videóklipeknek vagy a felhasználók által létrehozott tartalomnak, és az új szereplők, többek között a lekérés alapján videofilmet hozzáférhetővé tévő szolgáltatások és a videómegosztó platformok mára már megvetették a lábukat a piacon. Ez a médiakonvergencia szükségessé teszi a jogi keret frissítését, a piaci fejlemények tükrözése valamint az online tartalomszolgáltatásokhoz való hozzáférés, a fogyasztóvédelem és a versenyképesség közötti egyensúly megteremtése érdekében.

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (2)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018/1808 directive) (2)

(3) A 2010/13/EU irányelvet csak azokra a szolgáltatásokra kell továbbra is alkalmazni, amelyek elsődleges célja tájékoztató, szórakoztató vagy oktató műsorszámok szolgáltatása.

Cél:

- biztosítani az audiovizuális médiaszolgáltatások működését az egységes európai uniós piaccal összhangban,
- hozzájárulni a kulturális sokszínűség előmozdításához,
- megfelelő szintű fogyasztó- és gyermekvédelmet biztosítani,
- a nemzeti médiaszabályozásokat koordinálni (Audiovizuális Médiaszolgáltatásokat Szabályozó Hatóságok Európai Csoportja [ERGA]),
- európai tartalmakat előállítani és nyújtani.

Az uniós országoknak biztosítaniuk kell a vételi szabadságot, és nem korlátozhatják a más uniós országokból érkező audiovizuális médiaszolgáltatásokat.

Az ezen irányelvben foglaltaknál szigorúbb szabályokat is alkalmazhatnak az egyes országok bizonyos körülmények között és különleges eljárásokat követően.

A nemzeti hatóságoknak nemzeti magatartási kódexek révén biztosítaniuk kell a társszabályozást és az önszabályozást.

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (3)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018/1808 directive) (3)

Néhány definíció (1)

audiovizuális médiaszolgáltatás:

olyan szolgáltatás, amelynek ... elsődleges célja, hogy egy **médiaszolgáltató szerkesztői felelősségének körébe tartozó műsorszámokat tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából ... elektronikus hírközlő hálózatokon keresztül a közönséghez eljuttassa**; az ilyen audiovizuális médiaszolgáltatás vagy televíziós műsorszolgáltatás, vagy lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás;

lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás:

egy médiaszolgáltató által nyújtott audiovizuális médiaszolgáltatás, amely **a felhasználó által kiválasztott időpontban és egyéni kérésére**, a médiaszolgáltató által kiválasztott műsorkatalógus alapján műsorszámok megtekintésére szolgál,

videomegosztó platform szolgáltatás:

olyan szolgáltatás, amely **műsorokat, felhasználók által készített videókat vagy mindkettőt kínál a nagyközönségnek**, amelyekért a **videomegosztó platform szolgáltatója nem visel szerkesztői felelősséget**, tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából, elektronikus hírközlő hálózatokon keresztül, és amelynek szervezését a videomegosztó platform szolgáltatója határozza meg, beleértve az algoritmusok automatikus eszközeinek használatát, különösen a megjelenítés, címkézés és szekvenálás révén,

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIA SZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (4)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018/1808 directive) (4)

Néhány definíció (2)

Reklám:

Az audiovizuális reklámnak **könnyen felismerhetőnek kell lennie**, és

- nem használhat tudatalatti technikákat
- nem sértheti az emberi méltóság tiszteletben tartását
- nem tartalmazhat vagy támogathat megkülönböztetést
- nem ösztönözhet az egészséget vagy biztonságot sértő magatartásra
- nem ösztönözhet a környezet védelmét súlyosan sértő magatartásra

A **tiltott audiovizuális reklámok** közé tartoznak:

- cigaretta- és dohányreklám, beleértve az elektronikus cigarettát és az utántöltő tartályokat is
- a kifejezetten kiskorúaknak szóló vagy mértéktelen fogyasztásra ösztönző alkoholreklámok
- vényköteles gyógyszerek és kezelések reklámozása
- a gyermekek tapasztalatlanságát vagy hiszékenységét és a felnőttekbe vetett bizalmát kihasználó reklámok, vagy a kiskorúakat indokolatlanul veszélyes helyzetekben bemutató reklámok

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (5)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018/1808 directive) (5)

Néhány definíció (3)

A gyermekek védelme:

Az uniós országoknak intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítására, hogy az olyan műsorokat, amelyek "károsíthatják a kiskorúak testi, szellemi vagy erkölcsi fejlődését", csak olyan módon tegyék hozzáférhetővé, hogy a kiskorúak általában ne hallják, vagy más, a lehetséges károkkal arányos technikai intézkedéseket kell tenniük,

Gyűlöletbeszéd:

Az audiovizuális médiaszolgáltatások nem tartalmazhatnak erőszakra vagy gyűlöletre való felbujtást, amely csoportok vagy egy csoport tagja ellen irányul, és amelynek alapja a nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonságok, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékoság, kor, szexuális irányultság vagy állampolgárság alapján történő megkülönböztetés.

Hozzáférhetőség:

A szolgáltatóknak folyamatosan és fokozatosan hozzáférhetőbbé kell tenniük szolgáltatásaikat a fogyatékkal élők számára, és arra ösztönzik őket, hogy ennek érdekében akadálymentesítési cselekvési terveket dolgozzanak ki.

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (6)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018/1808 directive) (6)

A médiaszabályozás típusai

Törvényi szabályozás:

„Az állam határozza meg a vonatkozó törvényi vagy rendeleti szabályokat, és átlátható módon ellenőrzi és érvényesíti azok betartását.”

Önszabályozás:

„Olyan önkéntes kezdeményezési típus, amely lehetővé teszi a ... szereplők ... számára, hogy saját maguk számára fogadjanak el közös iránymutatásokat. Ezen iránymutatások kidolgozásáért, nyomon követéséért és az azoknak való megfelelés biztosításáért ők maguk felelősek.”

Társszabályozás:

Ez egy hibrid forma, melynek keretében „a szabályozói szerep megoszlik az érdekelt felek és a kormány, illetve a nemzeti szabályozó hatóságok vagy szervek között.”

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (7)

Annak érdekében, hogy segítse a tagállamokat a 2018/1808 irányelv nemzeti jogba történő átültetésében, a Bizottság 2020-ban két iránymutatást fogadott el, hogy hozzájáruljanak az irányelv összehangolt végrehajtásához és betartatásához. Az irányelv nemzeti jogba való átültetésének határideje a legtöbb tagállam esetében 2020. szeptember 19. volt.

A Bizottság Közleménye (2020/C 223/02)

Iránymutatások az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv értelmében a „**videomegosztóplatform-szolgáltatás**” fogalommeghatározásában szereplő alapvető funkció kritériumának gyakorlati alkalmazására vonatkozóan

II. AZ AUDIOVIZUÁLIS MÉDIASZOLGÁLTATÁSOKRÓL SZÓLÓ IRÁNYELV SZERINTI VIDEÓMEGOSZTÓ PLATFORMOK KATEGÓRIÁI

III. AZ AUDIOVIZUÁLIS TARTALOM JELENTŐSÉGE A SZOLGÁLTATÁS TEVÉKENYSÉGEI SZEMPONTJÁBÓL

A Bizottság Közleménye (2020/C 223/03)

Iránymutatások az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv 13. cikkének (7) bekezdése értelmében **az európai alkotások lekérhető műsorkínálatokon belüli arányának a kiszámítására**, valamint a kisszámú közönség, illetve alacsony árbevétel fogalmának meghatározására vonatkozóan

II. AZ EURÓPAI ALKOTÁSOK ARÁNYÁNAK KISZÁMÍTÁSA

III. A KISSZÁMÚ KÖZÖNSÉG ÉS AZ ALACSONY ÁRBEVÉTEL MEGHATÁROZÁSA

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (8)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1128 rendelete (2017/1128/EC regulation)

az online tartalomszolgáltatásoknak a belső piacon való, határokon átnyúló hordozhatóságáról

Hatályban: 2018. március 20.-

1. Cikk (1) Ez a rendelet általános uniós megközelítést vezet be az online tartalomszolgáltatások határokon átnyúló hordozhatósága tekintetében annak biztosítása által, hogy a lakóhelyük szerinti tagállamban jogszerűen nyújtott hordozható online tartalomszolgáltatások előfizetői e szolgáltatásokhoz akkor is hozzáférjenek és azokat akkor is igénybe vehessék, ha ideiglenesen a lakóhelyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamban tartózkodnak.

A belső piac olyan belső határok nélküli térség, amely... a személyek és a szolgáltatások szabad mozgásán alapul, ezért biztosítani kell, hogy a fogyasztók a tartalmakhoz ... hozzáférést biztosító hordozható online tartalomszolgáltatásokat ne csak a lakóhelyük szerinti tagállamban vehessék igénybe, hanem akkor is, amikor ... egy másik tagállamban tartózkodnak.

E rendeletet alkalmazni kell azon online tartalomszolgáltatásokra, amelyeket a szolgáltató, ... szerződés alapján nyújt előfizetői számára bármilyen eszközzel ... vagy bármely más, e tartalom felhasználását lehetővé tevő technikát.

A szerződés fogalmának ki kell terjednie az előfizető és a szolgáltatók közötti bármely megállapodásra, beleértve ... a díjfizetés ellenében vagy díjfizetés nélkül biztosított online tartalomszolgáltatások nyújtására.

A más uniós országokban nyújtandó szolgáltatás kötelező jellemzői:

- ugyanaz a tartalom,
- ugyanolyan típusú és számú eszközkészleten,
- ugyanannyi felhasználó számára,
- azonos funkcionalitással és
- külön díjak nélkül.

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (9)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/770 irányelve (2019/770/EC directive)

a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól

Hatályban: 2019. június 9.-, alkalmazás 2022. január 1.-

1. Cikk: Ezen irányelv célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez, ugyanakkor magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítson azáltal, hogy közös szabályokat állapít meg a digitális tartalom szolgáltatására vagy a digitális szolgáltatás nyújtására irányuló, a kereskedők és a fogyasztók közötti szerződésekre vonatkozó egyes követelményeket illetően, különös tekintettel a következőkre:

- a digitális tartalom vagy a digitális szolgáltatás szerződésszerű teljesítése,
- hibás teljesítés, valamint a tartalomszolgáltatás, illetve a szolgáltatásnyújtás elmulasztása esetén rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek és azok gyakorlásának módozatai, valamint
- a digitális tartalom vagy a digitális szolgáltatás módosítása.

3. Cikk (1): Ez az irányelv minden olyan szerződésre alkalmazandó, amelynek keretében a kereskedő a fogyasztónak digitális tartalmat szolgáltat vagy digitális szolgáltatást nyújt vagy erre kötelezettséget vállal, és a fogyasztó ezért vételárat fizet vagy erre kötelezettséget vállal.

Cél a digitális tartalom-szolgáltatásra irányuló szerződések legfontosabb szabályainak teljes körű harmonizálása.

A fogyasztók nem mindig bíznak a határokon átnyúló vásárlásban, különösen ha az online történik. A fogyasztók bizalma hiányának egyik legfontosabb tényezője az alapvető szerződéses jogaikkal kapcsolatos bizonytalanságuk és a digitális tartalom vagy a digitális szolgáltatások egyértelmű szerződéses keretének hiánya.

Hatálya nemcsak a pénzfizetés ellenében, hanem a fogyasztók által megadott (személyes és egyéb) adatokért cserébe szolgáltatott digitális tartalomra is kiterjed.

Hatálya nem terjed ki a jelentős mértékű emberi beavatkozással nyújtott szolgáltatásokra (pl. tanácsadás).

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (10)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019/790/EC directive)

a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról ...

Hatályban: 2019. június 6.-, alkalmazás 2021. június 7.-

1. Cikk (1): Ez az irányelv ... meghatározza a belső piac keretében a szerzői jogra és a szomszédos jogokra vonatkozó uniós jog további harmonizálását célzó szabályokat. Emellett további szabályokat ír elő a kivételekről és a korlátozásokról, valamint az engedélyezés megkönnyítéséről, és olyan szabályokat is tartalmaz, amelyek célja a jól működő piac megteremtése a művek és más védelem alatt álló teljesítmények felhasználásához.

A digitális technológiák fejlődésével együtt új üzleti modellek is megjelentek, és felértékelődött az internet szerepe a szerzői joggal védett tartalmak terjesztésének és hozzáférhetővé tételének fő színtereként.

Előírja a tagállamok számára, hogy rendelkezzenek olyan, kötelező erejű kivételekről vagy korlátozásokról, amelyek lehetővé teszik a kutatószervezetek által tudományos kutatás céljából végzett szöveg- és adatbányászatot... oktatási szemléltetést, a kulturális gyűjtemények...másolását.

Azt a kötelezettséget rója a tagállamokra, hogy vezessenek be tárgyalási mechanizmust az audiovizuális alkotások online hasznosításáról...

A ...jogokat kiterjeszti a sajtókiadványok kiadóira kiadványaik digitális felhasználása érdekében...

A felhasználók által feltöltött nagyszámú művet és egyéb teljesítményt tároló és hozzáférhetővé tevő, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtó szolgáltatók számára ír elő kötelezettséget...

A tagállamoknak átláthatósági kötelezettségeket kell meghatározniuk a szerzők és az előadóművészek javára.

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (11)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1925 rendelete (2022/1925/EC regulation)

a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról ... (digitális piacokról szóló jogszabály)

Hatályban: 2022. október 4.-, alkalmazás 2023. június 25.-

1. Cikk (1): E rendelet célja, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez azáltal, hogy olyan harmonizált szabályokat határoz meg, amelyek az egész Unióban minden vállalkozás számára biztosítják, hogy a digitális ágazat azon piacai, amelyeken kapuőrök vannak jelen, versengők és tisztességesek legyenek, az üzleti felhasználók és a végfelhasználók javát szolgálva.

Egy vállalkozást kapuőrnek kell minősíteni, amennyiben:

- a) jelentős hatást gyakorol a belső piacra;
- b) olyan alapvető platformszolgáltatást nyújt, amely fontos kapuként szolgál az üzleti felhasználók számára a végfelhasználók eléréséhez; és
- c) megszilárdult és tartós pozíciót élvez működése során, vagy a közeljövőben várhatóan ilyen pozícióra tesz szert.

... az alapvető platformszolgáltatások számos olyan jellemzővel rendelkeznek, amelyeket az azokat nyújtó vállalkozások kihasználhatnak. Az alapvető platformszolgáltatások ilyen jellemzője például a szélsőséges méretgazdaságosság, amely gyakran abból ered, hogy további üzleti felhasználók vagy végfelhasználók bevonása szinte zéró határköltséggel jár. Az alapvető platformszolgáltatások további ilyen jellemzői az igen erős hálózati hatás, az a képesség, hogy ezen szolgáltatások többoldalúságának köszönhetően számos üzleti felhasználót lehet számos végfelhasználóval összekötni, az üzleti felhasználók és a végfelhasználók egyaránt jelentős mértékű függése a szolgáltatótól, a vevőfogvatartási hatások, több platform végfelhasználók általi, ugyanazon célra történő párhuzamos használatának (multi-homing) a hiánya, a vertikális integráció és az adatvezérelettségéből fakadó előnyök. Mindezek a jellemzők az alapvető platformszolgáltatásokat nyújtó vállalkozások tisztességtelen gyakorlataival kombinálva olyan hatást válthatnak ki, amellyel jelentős mértékben aláássák az alapvető platformszolgáltatások versengő jellegét, valamint befolyásolják az ilyen szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások, valamint üzleti felhasználók és végfelhasználók közötti kereskedelmi kapcsolat tisztességes jellegét. Ez a gyakorlatban az üzleti felhasználók és a végfelhasználók választási lehetőségeinek gyors és potenciálisan jelentős mértékű csökkenéséhez vezet, és emiatt az ilyen szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások úgynevezett kapuőri pozícióba kerülhetnek.

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (12)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1925 rendelete (2022/1925/EC regulation) (2)

a digitális ágazat vonatkozásában a versengő és tisztességes piacokról ... (digitális piacokról szóló jogszabály)

Néhány nagy, alapvető platformszolgáltatásokat nyújtó vállalkozás **jelentős gazdasági erőre tett szert**,

... szolgáltatásaikon keresztül sok üzleti felhasználót képesek sok végfelhasználóval összekapcsolni, ami viszont lehetővé teszi számukra, hogy az **előnyeiket** – mint például a nagy adatmennyiségekhez való hozzáférésüket – **átvigyék az egyik tevékenységi területről a másikra**.

... néhány ilyen vállalkozás a digitális gazdaságban **teljes platform-ökoszisztémák felett gyakorol irányítást**, és a meglévő vagy **új piaci szereplők** strukturális szempontból rendkívül **nehezen tudnak velük versenyre kelni**, bármennyire innovatívak és hatékonyak legyenek is ...

A **versengő jelleget** különösen a belépés vagy kilépés előtt álló **igen jelentős akadályok korlátozzák**, beleértve egyrészt a magas beruházási költségeket – amelyeket kilépés esetén nem vagy csak nehezen lehet visszanyerni –, másrészt pedig a digitális gazdaság néhány alapvető inputjának, például az adatoknak a hiányát vagy az azokhoz való korlátozott hozzáférést.

... **nő annak a valószínűsége, hogy a ... piacok nem működnek jól vagy hamarosan nem fognak jól működni**.

II. KAPUŐRÖK

III. A KAPUŐRÖK VERSENGŐ JELLEGET KORLÁTOZÓ VAGY TISZTESSÉGTELEN GYAKORLATAI

IV. PIACI VIZSGÁLAT

V. VIZSGÁLATI, JOGÉRVÉNYESÍTÉSI ÉS NYOMONKÖVETÉSI HATÁSKÖR

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (13)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022/2065/EC regulation)

a digitális szolgáltatások egységes piacáról ... (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet)

Hatályban: 2022. november 8.-, alkalmazás: egyes fejezetei 2022. november 16.-, általánosan 2024. február 17.-

1. Cikk (1): E rendelet célja, hogy **hozzájáruljon a közvetítő szolgáltatások belső piacának megfelelő működéséhez**, az olyan biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezetre vonatkozó harmonizált szabályok meghatározásával, amely **elősegíti az innovációt**, és amelyben a Chartában rögzített **alapvető jogok, köztük a fogyasztóvédelem elve hatékony védelmet élveznek**.

(2): Ez a rendelet meghatározza a **közvetítő szolgáltatások belső piacon történő nyújtására vonatkozó harmonizált szabályokat**. Ezen belül meghatározza különösen a következőket:

a) a közvetítő szolgáltatók **felelősség alóli feltételes mentességének kerete**;

c) ...az illetékes hatóságok közötti **együttműködés és koordináció** ...

... az **új és innovatív üzleti modellek és szolgáltatások** ... lehetővé tették az üzleti felhasználók és fogyasztók számára, hogy **új módokon osszanak meg információkat, férjenek hozzá információkhoz és vegyenek részt ügyletekben**.

Az uniós polgárok többsége jelenleg **napi szinten használja ezeket a szolgáltatásokat**. Az ilyen szolgáltatások digitális átalakulása és fokozott használata azonban **új kockázatokat és kihívásokat** is eredményezett a vonatkozó szolgáltatások egyes igénybe vevői, a vállalatok és a társadalom egésze számára.

A **közvetítő szolgáltatások belső piacon történő nyújtására vonatkozó feltételeket harmonizálni kell**, hogy a vállalkozások **hozzáférhessenek új piacokhoz és lehetőségekhez** a belső piacon rejlő előnyök kiaknázása érdekében, nagyobb választékot biztosítva a fogyasztóknak és a szolgáltatások egyéb igénybe vevőinek.

AZ EURÓPAI ÚNIÓ MÉDIASZABÁLYOZÁSA 2010-TŐL (14)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) rendelet tervezete

a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról (Európai Médiaszabadságról szóló jogszabály)

Az Európai Bizottság elfogadta: 2022. szeptember 16.

A rendelelettervezet célja

A médiapluralizmus és a média függetlenségének védelme az EU egységes piacán, hogy a médiaszereplők országhatároktól függetlenül, nem kívánt beavatkozás nélkül folytathassák tevékenységüket.

Fő szabályozási célkitűzések

- megerősíteni a médiavállalatok szerkesztési szabadságát. ,
- nagyobb jogbiztonságot és kiszámíthatóságot adni a médiapiaci koncentrációban, ami megkönnyíti a szereplők számára, hogy kiterjesszék tevékenységüket az európai belső piacon,
- a közszolgálati médiaszolgáltatókra gyakorolt politikai befolyás csökkentése a finanszírozáson keresztül,
- az újságírók és szerkesztők nagyobb védelmet élvezzenek a szerkesztői döntéshozatalba való indokolatlan beavatkozással szemben, és a közszolgálati médiumok esetében biztosítékot kapjanak arra, hogy munkáltatójuk a jövőbeni működésükhöz megfelelő és stabil finanszírozással rendelkezik, összhangban közszolgálati küldetésükkel.
- a médiával, újságírókkal és családtagjaikkal szembeni kémprogramok használatának tilalma
- egy új, a nemzeti médiahatóságokból álló Európai Médiaszolgáltatási Testület felállítása,
- a közszolgálati médiaszolgáltatóknak egyenlő hozzáférés biztosítása az állami hirdetésekhez.

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA (MI) SZABÁLYOZÁSA

Az MI egy általános megközelítése (Wikipédia)

egy gép, program vagy mesterségesen létrehozott tudat által megnyilvánuló intelligencia

Az MI rövid története

1956: Dartmouth College, John McCarthy használta először a mesterséges intelligencia szót,
1958: MIT AI Lab Memo: LISP programnyelv (az elsődleges MI programnyelv),
1959: az első MI programok (dámajáték játszás, geometriai tétel bizonyítások, tanácsadó program, stb.),
1969: az első tudásalapú vagy szakértő rendszerek,
1977: az első természetes nyelvet felismerő programok,
1982: Digital Equipment Co., az első üzletileg sikeres szakértő rendszer,
1986: a neurális hálózatok alkalmazása MI célokra,
1990: az intelligens ágensek megjelenése,
2000: önvezető járművek fejlesztése,
2012: a gépi tanulás és a big data kombinációjából létrejön a mélytanulás (deep learning) kutatás,
2013: előtanított nyelvmodellek, természetesnyelv feldolgozás (NLP)
2017: a Huawei első MI alapú mobiltelefonja (Huawei Mate 10)
2017: Google, Deep Mind sakk és gó játékos program,
2018: nagyméretű nyelvmodell (LLM), GPT-1 (117 millió paraméter),
2019: GPT-2 (1,5 milliárd paraméter),
2020: GPT-3 (175 milliárd paraméter),
2023: ChatGPT (GPT-3.5 + RLHF [reinforcement learning from human feedback])
Számptalan publikáció, népszerűsítő előadás, kutatási projekt, konferencia, egyetemi tantárgy, egyetemi tanszék ...

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA EURÓPAI SZABÁLYOZÁSA (1)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) rendelet tervezete

a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok (a mesterséges intelligencia jogszabály) megállapításáról ...

Az Európai Bizottság elfogadta: 2021. április

Az Európai Parlament elfogadta: 2023. június 14.

Az Európai Tanácsban folynak a tárgyalások a tagállamokkal a rendelet végleges formájáról.

A világon az első kísérlet a mesterséges intelligencia jogi szabályozására

1. Cikk (1): Ez a rendelet a következőket határozza meg:

- a) az MI-rendszerek **Unión belüli forgalomba hozatalára, üzembe helyezésére és használatára vonatkozó harmonizált szabályok**;
- b) egyes mesterségesintelligencia-gyakorlatokra vonatkozó **tilalmak**;
- c) a **nagy kockázatú MI-rendszerekre** vonatkozó különös követelmények és az ilyen rendszerek üzemeltetőire vonatkozó kötelezettségek;
- d) harmonizált átláthatósági szabályok a **természetes személyekkel való interakcióra szánt MI-rendszerek, az érzelemfelismerő rendszerek és a biometrikus kategorizálási rendszerek**, valamint a kép-, audio- vagy videotartalom előállítására vagy manipulálására használt MI-rendszerek tekintetében;
- e) a **piaci nyomon követésre és a piacfelügyeletre** vonatkozó szabályok.

Az MI-rendszer definíciója

olyan **szoftver**, amelyet a ... felsorolt technikák és megközelítések közül egy vagy több alkalmazásával fejlesztettek, és amely az ember által meghatározott célkitűzések adott csoportja tekintetében olyan kimeneteket, például tartalmat, előrejelzéseket, ajánlásokat vagy döntéseket képes generálni, amelyek befolyásolják azt a környezetet, amellyel kölcsönhatásba lépnek;

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA EURÓPAI SZABÁLYOZÁSA (2)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) rendelet tervezete (2)

A különböző alkalmazásokban használható mesterséges intelligencia rendszereket **elemzik és osztályozzák** aszerint, hogy **milyen kockázatot jelentenek a felhasználók számára**. Az eltérő kockázati szintek több-kevesebb szabályozást jelentenek.

Az új szabályok **kötelezettségeket írnak elő a szolgáltatók és a felhasználók számára** a mesterséges intelligencia kockázatának mértékétől függően.

Elfogadhatatlan kockázat

... **veszélyt jelentenek az emberekre, és betiltásra kerülnek:**

- Emberek vagy meghatározott veszélyeztetett csoportok **kognitív viselkedési manipulációja**: például hangvezérelt játékok, amelyek veszélyes viselkedésre ösztönzik a gyermekeket,
- **Társadalmi pontozás**: az emberek osztályozása viselkedés, társadalmi-gazdasági státusz vagy személyes jellemzők alapján,
- **Valós idejű és távoli biometrikus azonosítási rendszerek**, például arcfelismerés.

Néhány kivétel megengedhető: ilyen például az olyan biometrikus azonosítási rendszerek, ahol **az azonosítás jelentős késéssel történik** és súlyos bűncselekmények felderítésére engedélyezik, de csak a bíróság jóváhagyását követően.

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA EURÓPAI SZABÁLYOZÁSA (3)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) rendelet tervezete (3)

Magas kockázat

... két kategóriába sorolhatók:

1) MI-rendszerek, amelyeket az **EU termékbiztonsági jogszabályai hatálya alá tartozó termékekben** használnak. Ide tartoznak a játékok, a repülés, az autók, az orvosi eszközök és a felvonók.

2) Nyolc speciális terület mesterséges intelligencia-rendszerei, amelyeket **regisztrálni kell egy uniós adatbázisban**:

- Természetes személyek **biometrikus azonosítása és kategorizálása**
- **Kritikus infrastruktúra** kezelése és üzemeltetése
- **Oktatás és szakképzés**
- **Foglalkoztatás, munkavállalók irányítása** és az egyéni vállalkozáshoz való hozzáférés
- Hozzáférés az **alapvető magánszolgáltatásokhoz**, valamint a közszolgáltatásokhoz és azok előnyeikhez
- **Bűnüldözés**
- **Migráció**, menekültügy és határellenőrzés kezelése
- **Segítségnyújtás** a jogértelmezésben és a jogalkalmazásban.

Valamennyi magas kockázatú mesterséges intelligencia-rendszert a **forgalomba hozatal előtt, valamint az egész életciklusa során értékelnek**.

A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA EURÓPAI SZABÁLYOZÁSA (4)

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) rendelet tervezete (4)

Generatív MI

A ChatGPT-hez hasonlóan a generatív MI-nak meg kell felelnie az **átláthatósági követelményeknek**:

- Fel kell fedni, hogy **a tartalmat mesterséges intelligencia hozta létre**,
- A modell megtervezése annak **megakadályozására, hogy illegális tartalmat generáljon**,
- A képzéshez **felhasznált szerzői joggal védett adatok összefoglalóinak közzététele**.

Korlátozott kockázat

- meg kell felelniük a **minimális átláthatósági követelményeknek**, amelyek lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy megalapozott döntéseket hozzanak,
- az alkalmazásokkal való interakció után **a felhasználó eldönthesse, hogy szeretné-e tovább használni**,
- **a felhasználók figyelmét fel kell hívni**, amikor MI-vel kommunikálnak. Ide tartoznak az olyan mesterséges intelligencia rendszerek, amelyek kép-, hang- vagy videotartalmat generálnak vagy manipulálnak, például a "deepfakes".

Alacsony kockázat vagy kockázatmentes

- **az EU-ban fejleszteni és használni lehet** anélkül, hogy további jogi kötelezettségeknek kell megfelelni.

REFERENCIÁK

http://www.jgyph.hu/mentorhalo/tananyag/MediaelmeletV2/ix_a_mdia_etikai_vonatkozasai_s_szablyozsa.html

Magyarország Alaptörvénye

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100425.atv>

2010. évi CIV. törvény a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól (Smttv)

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1000104.tv>

2010. évi CLXXXV. törvény a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról (Mttv)

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1000185.tv>

Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010/13/EC directive)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX%3A32010L0013>

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1808 irányelve (2018/1808 directive)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:32018L1808>

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1128 rendelete (2017/1128/EC regulation)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1128>

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/770 irányelve (2019/770/EC directive)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX%3A32019L0770>

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019/790/EC directive)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hu/ALL/?uri=CELEX%3A32019L0790>

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1925 rendelete (2022/1925/EC regulation)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32022R1925>

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022/2065/EC regulation)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX%3A32022R2065>

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) rendelet tervezete a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról (Európai Médiaszabadságról szóló jogszabály)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022PC0457>

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) rendelet tervezete a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok (a mesterséges intelligencia jogszabály) megállapításáról ...

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0206>